

'Een vrouw doet anders zaken'

Het Bedrijvencentrum voor Vrouwen (BVV) in het oude Burgerziekenhuis viert dit jaar zijn vijftienjarig bestaan. Het wordt een feestje met gemengde gevoelens.

tekst **MARIANNE LAMERS**
foto's **SUZANNE BLANCHARD**

VAN kapsalon tot tandartspraktijk en van reisbureau tot een bedrijf dat in 'exclusief' babylinnen handelt; iedereen is welkom, zo langje maar geen man bent en geen succesvol ondernemer.

Van het oorspronkelijke ideaal 'Ondernemende vrouwen aan de slag helpen' van de groep feministen die in 1992 in het voormalige Burgerziekenhuis dertig bedrijfsruimten inrichtte voor startende vrouwelijke ondernemers, is niet veel meer over. De vrouwen – de meeste allang geen starters meer – zitten prima daar in het Bedrijven-

centrum voor Vrouwen (BVV) in de Domselaerstraat in Oosten hebben een aardig klantenkring weten op te bouwen in de buurt.

Voorzitter Magdeleen Sturm van het bestuur van het BVV, dat geheel bestaat uit vrijwilligers, wil de zelfstandigheid van startende vrouwelijke ondernemers bevorderen door hun een betaalbare bedrijfsruimte aan te bieden: "De bedoeling is dat als het startersbedrijf eenmaal gegroeid is, huurders weer uitstromen. In de praktijk komt hier weinig van terecht."

Sturm kan zich de namen van degenen die er de laatste tien jaar zijn uitgegroeid, nog herinneren: "En dat zegt denk ik wel genoeg over het aantal. Het gros van de vertrekters is er toch om negatieve redenen uit gegaan." 'Een grappig dilemma', noemt Sturm de situatie: "Aan de ene kant zijn we natuurlijk ontzettend blij met zulke loyale huurders – de schoorsteen moet tenslotte toch ook roken – maar we willen onze idealen ook niet uit het oog verliezen. Als we dat doen, hebben we geen bestaansrecht meer."

Ze hebben als bestuur al een aantal duidelijke maatregelen getroffen om aan te geven dat het bedoeld

is voor starters. Sturm: "Bij nieuwe huurders kijken we kritisch naar de verwachtingen en ambities op het gebied van omzet en resultaten. Daarnaast gaat de huur na drie jaar, als je fiscaal gezien nog starter bent, omhoog en hebben we een maximum gesteld aan het aantal ruimtes dat je als ondernemer mag betrekken. Boven de twee moet je er echt uit."

Misschien moeten ze toch iets strenger worden, geeft Sturm toe, maar dat strengere beleid zal zich dan gaan richten op nieuwkomers en niet op de zittende huurders: "Je

DE VRAAG IS NIET WAT ZE KUNNEN, MAAR WAT ZE WILLEN

gaat iemand die met bloed, zweet en tranen een eigen bedrijf heeft opgebouwd, er natuurlijk niet zomaar uitzetten. We kunnen ze hoogstens meer informeren over doorgroeimogelijkheden."

In juni wordt in het kader van het lustrum een seminar georganiseerd: *Vrouwelijke ondernemers – de stap naar groter groeien*. Ervaren, succesvolle zakenvrouwen en wetenschappers komen hier vertellen over de stap die zij – zij wel – naar groter groeien hebben gezet.

Ingrid Verheul, werkzaam bij de Erasmus Universiteit in Rotterdam en het onderzoeksbureau EIM, is een van hen. Zij zal vertellen over het onderzoek dat zij deed naar de verschillen tussen vrouwelijke en mannelijke ondernemers. Het bleek dat vrouwelijke ondernemers er vaak bewust voor kiezen, klein te blijven. Ondernemingen van vrouwen – ruim 200.000 in Nederland – zijn kleiner, groeien minder hard en realiseren minder hoge omzetten dan gemiddeld. Verheul ontdekte dat vrouwen

Magdeleen Sturm: misschien strenger worden.

voorzichtiger te werk gaan dan mannen en minder grote bedragen lenen en investeren om te starten. Ze houden er volgens Verheul niet van, dingen uit handen te geven, personeel aan te nemen en te delegeren. Bovendien kiest bijna de helft van de vrouwelijke zelfstandigen voor het ondernemerschap omdat ze in een eigen bedrijf arbeid en zorg voor gezin en de kinderen beter kunnen combineren.

Dat vrouwelijke ondernemers minder snel groeien dan mannen doordat ze gediscrimineerd worden door banken, is volgens Verheul niet waar: "Je kunt je afvragen

of vrouwen niet willen of niet kunnen groeien. Ikzelf denk dat er geen bereidheid is, door te groeien. Barrières zijn er niet zoveel. De sleutel zou gezocht moeten worden in de man-vrouwrelaties en maatschappelijke verwachtingen. Deze liggen verankerd in onze cultuur."

Niet dat het erg is voor de economie: "Mannen en vrouwen houden elkaar mooi in balans. Mannen groeien sneller, maar hebben ook meer kans failliet te gaan. Vrouwelijke ondernemingen groeien minder hard, maar zijn doorgaans ook stabielier."

CUNÉRA Joosten is grafisch ontwerpster. Ze ontwerpt drukwerk en schrijft reclameteksten voor verschillende opdrachtgevers. Zo'n zeven jaar geleden kon ze terecht bij het BVV. Hoewel ze de laatste jaren flink in opdrachten is gegroeid, zal ze niet snel personeel aannemen: "Om na zeven jaar opeens samen met iemand anders in een kleine ruimte te zitten als deze, is nogal intens." Verhuizen omdat haar klantenkring is gegroeid, hoeft ze niet: "Als grafisch ontwerper heb je genoeg aan een betrekkelijk kleine ruimte. Ook voor heel grote opdrachtgevers kun je alles op één computer blijven doen." Bovendien krijgt Joosten via haar collega's in het bedrijvencentrum ook nog wel eens een opdracht: "Ik heb voor alle ondernemers hier in huis wel eens dingen gedaan en andersom." Ze vindt het alleen jammer dat er geen mannelijke ondernemers rondlopen in het bedrijvencentrum: "Die zijn toch ook gezellig?"

DE PRAKTIJK voor schoonheid en gezondheid van Anita Sigmund zit er nu vijf jaar. Haar bedrijf is gegroeid, maar ze houdt er nog steeds niet veel aan over: "Mijn accountant zegt altijd: mevrouw, u moet er nog wel een salaris uit kunnen halen. Ach, het blijft een extraatje. We leven van het salaris van mijn man." Al het geld gaat zitten in investeringen, zegt Sigmund: "De branche waarin ik werk, wordt erg beïnvloed door nieuwe ontwikkelingen, dus je moet iedere keer weer nieuwe apparaten of behandelmethoden aankopen." Ze erkent het niet erg te vinden niet zo hard te groeien. Dat zou namelijk ook betekenen dat ze personeel zou moeten aannemen. En daar heeft ze niet zoveel zin in: "Ze roepen hier in de gang wel eens: 'Ik wens je personeel toe'. En dat is niet positief bedoeld. De onafhankelijkheid was een van de redenen dat ik zelfstandig geworden ben. En ik kon het goed combineren met mijn kinderen."